SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 2016

82/2016

Julkisten alojen eläkelain voimaanpanolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Voimaantulo

Julkisten alojen eläkelaki (81/2016) tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017. Lakia sovelletaan eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen sekä lain soveltamisalaan kuuluvassa palvelussuhteessa tehtyyn työhön 1 päivästä tammikuuta 2017 lukien.

Julkisten alojen eläkelain 118 §:ää sovelletaan eläkehakemukseen, joka tulee vireille 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

Julkisten alojen eläkelain 51—62 §:ssä säädetty työuraeläke voi alkaa aikaisintaan 1 päivänä helmikuuta 2018 lukien.

Tässä laissa tarkoitetaan *KuEL-lailla* kunnallista eläkelakia (549/2003), *VaEL-lailla* valtion eläkelakia (1295/2006) ja *KiEL-lailla* evankelis-luterilaisen kirkon eläkelakia (261/2008).

Julkisten alojen eläkelakia sovelletaan KuEL-lain, VaEL-lain, KiEL-lain ja Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 13 §:n nojalla myönnettyihin eläkkeisiin ja etuuksiin.

Julkisten alojen eläkelain 96 §:n 1 momentin 6 kohtaa ja 99 §:n 2 momenttia sovelletaan potilasvahinkolain (585/1986) tai raideliikennevastuulain (113/1999) mukaiseen korvaukseen, jonka vakuutustapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sen jälkeen.

2 §

Kumottavat lait

Tällä lailla kumotaan seuraavat lait:

1) KuEL-laki;
2) Kunnallisen eläkelain voimaanpanolaki (550/2003);
3) VaEL-laki;
4) valtion eläkelain voimaanpanosta annettu laki (1296/2006); sekä
5) KiEL-laki.

Jos muussa laissa, sen nojalla annetussa säännöksessä tai Euroopan unionin säädöksissä viitataan 1 momentissa mainittuihin lakeihin, viittaus tarkoittaa julkisten alojen eläkelain mukaisia vastaavia säännöksiä, jollei julkisten alojen eläkelaista tai tästä laista muuta johdu.

HE 16/2015
StVM 5/2015
EV 37/2015

3 §

Julkisten alojen eläkelain soveltaminen

Julkisten alojen eläkelakia sovelletaan lain voimaantulosta työntekijöihin, jotka ovat julkisten alojen eläkelain 3 §:n 1 kohdassa tai 4 §:ssä tarkoitetussa palvelussuhteessa 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettuun julkiseen työnantajaan.

Julkisten alojen eläkelakia sovelletaan myös työntekijöihin, joiden eläketurva määräytyi VaEL-lain voimaantullessa palveluksesta:

1) eräistä valtion varoista suoritettavista eläkkeistä annetun lain (382/1969) soveltamispiiriin kuuluvassa laitoksessa; tai

2) Tieteellisen seurain valtuuskunnasta annetun lain (938/2006) mukaisessa valtuuskunnassa.

4 §

Kumottujen lakien soveltaminen

Ennen julkisten alojen eläkelain voimaantuloa päättyneisiin ja lain voimaan tullessa jatkuviin palveluksiin sovelletaan ajalta ennen lain voimaantuloa eläketurvan piiriin kuulumisen, eläkkeeseen oikeuttavan ajan, eläkkeen, eläkkeen karttuman ja eläkkeen laskennan osalta KuEL-lakia, VaEL-lakia, KiEL-lakia ja mainittujen lakien voimaanpanolakeja sekä niiden muuttamisesta annettujen lakien voimaantulosäännöksiä, sellaisina kuin ne olivat julkisten alojen eläkelain voimaan tullessa.

5 §

Henkilökohtainen eläkeikä

Jos ennen vuotta 1960 syntyneellä työntekijällä on ennen vuotta 1995 voimassa olleen palveluksensa perusteella vahvistettu henkilökohtainen, KuEL-lain mukainen painotettu taikka VaEL- ja KiEL-lakien mukainen porrastettu, eläkeikä, ja jos tämä eläkeikä on alempi kuin julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä säädetty alin vanhuuseläkeikä, työntekijällä on oikeus jäädä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle henkilökohtaisen eläkeiän täytettyään edellyttäen, että muut julkisten alojen eläkelain vanhuuseläkkeelle jäämisen edellytykset täyttyvät.

Henkilökohtaisen eläkeiän säilymisen edellytyksenä on, että palvelussuhteen yhdenjaksoisuus säilyy 9 §:ssä säädetyn tavoin.

6 §

Ammatillinen eläkeikä

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä säädetään, on niillä työntekijöillä, joilla oli oikeus valita ennen 1 päivää heinäkuuta 1989 voimassa ollut ammatillinen eläkeikä ja jotka tätä valintaoikeuttaan käyttivät, oikeus jäädä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle ammatillisen eläkeiän täytettyään edellyttäen, että muut julkisten alojen eläkelain vanhuuseläkkeelle jäämisen edellytykset täyttyvät.

Ammatillinen eläkeikä on se eläkeikä, joka työntekijälle on valinta-ajan päättymisen yhteydessä KuEL-lain piiriin kuuluneiden osalta 31 päivänä joulukuuta 1996 sekä VaEL- ja KiEL-lakien piiriin kuuluneiden osalta 30 päivänä kesäkuuta 1999 vahvistettu. Jos työntekijälle vahvistettu ammatillinen eläkeikä on alempi kuin työntekijän ikäluokalle julkisten alojen eläkelain 10 §:n 2 ja 3 momentissa säädetty alin vanhuuseläkeikä, ammatillinen eläkeikä nousee vuosittain vuoden 2018 alusta lukien niin, että jos tämän lain voimaantullessa voimassa oleva ammatillinen eläkeikä täyttyy vuonna:

1) 2018, eläkeikää korotetaan kolmella kuukaudella;
2) 2019, eläkeikää korotetaan kuudella kuukaudella;
3) 2020, eläkeikää korotetaan yhdeksällä kuukaudella;
4) 2021, eläkeikää korotetaan vuodella;
5) 2022, eläkeikää korotetaan vuodella ja kolmella kuukaudella;
6) 2023, eläkeikää korotetaan vuodella ja kuudella kuukaudella;
7) 2024, eläkeikää korotetaan vuodella ja yhdeksällä kuukaudella;
8) 2025 tai sen jälkeen, eläkeikää korotetaan kahdella vuodella.

Ammatillinen eläkeikä voi kuitenkin nousta korkeintaan julkisten alojen eläkelain 10 §:n 2 ja 3 momentissa kullekin ikäluokalle säädetyn alimman vanhuuseläkeiän tasolle.

Ammatillisen eläkeiän säilymisen edellytyksenä on, että palvelussuhteen yhdenjaksoisuus säilyy 9 §:ssä säädetyn tavoin.

7 §

Oikeus vanhuuseläkkeeseen eroamisiässä

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä säädetään, muilla kuin mainitun lain 5 luvun mukaisen sotilaseläkeoikeuden piiriin kuuluvilla työntekijöillä, joille on jossakin muussa laissa säädetty edellä mainitussa pykälässä säädettyä alinta vanhuuseläkeikää alempi eroamisikä, on oikeus jäädä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle eroamisiän täytettyään edellyttäen, että muut julkisten alojen eläkelain vanhuuseläkkeelle jäämisen edellytykset täyttyvät.

8 §

Eläkkeen karttuminen ennen vuotta 1995

Jos ennen vuotta 1960 syntyneellä työntekijällä on eläkkeeseen oikeuttavaa KuEL-lain, VaEL-lain, KiEL-lain ja mainittujen lakien voimaanpanolakien alaista palvelusta, joka on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993 ja josta eläke on karttunut 1/6 prosenttia kuukaudessa ja hän jää vanhuuseläkkeelle ennen 65 vuoden ikää tai, jos hänellä on oikeus 5—7 §:n mukaiseen henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään taikka eroamisikään, ennen näitä ikiä, vaikka ne olisivat korkeampia kuin julkisten alojen eläkelain 10 §:n mukainen alin vanhuuseläkeikä, hänelle ennen 1 päivää tammikuuta 1995 karttunut peruseläke jaetaan muuntokertoimella 1,106.

Työntekijällä, jonka eläke on karttunut 11/60 prosenttia kuukaudessa ajalta ennen 1 päivää tammikuuta 1995, on oikeus tältä ajalta KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain sekä niiden voimaanpanosta annettujen lakien mukaiseen lisäeläkeosuuteen. Lisäeläkeosuuden saamisen edellytyksenä on, että julkisten alojen eläkelain alainen palvelus jatkuu yhdenjaksoisesti 5 tai 6 §:n mukaiseen henkilökohtaiseen tai ammatilliseen eläkeikään taikka 7 §:n mukaiseen eroamisikään saakka. Jos työntekijä on syntynyt vuonna 1960 tai sen jälkeen, ja hänellä ei ole ammatillista eläkeikää tai eroamisikää, lisäeläkeosuuden saamisen edellytyksenä on, että palvelus jatkuu julkisten alojen eläkelain 10 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitetun alimman vanhuuseläkeiän täyttämiseen saakka. Oikeus lisäeläkeosuuteen on myös, jos työntekijä tulee palvelussuhteensa jatkuessa työkyvyttömäksi työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen saamiseen edellyttävällä tavalla ja muut palvelussuhteen yhdenjaksoisuusedellytykset täyttyvät.

Oikeus 2 momentin mukaiseen lisäeläkeosuuteen on myös niillä työntekijöillä, jotka ovat siirtyneet valtion tai kunnan palveluksesta toiminnan kunnallistamisen taikka valtiollistamisen vuoksi taikka KuEL-laissa ja VaEL-laissa sekä niiden voimaanpanosta annetuissa laeissa säädettyjen lisäeläkkeen säilymisen edellytykset täyttävien toimenpiteiden vuoksi valtiolta kunnalliseen taikka kunnallisesta palveluksesta valtion palvellukseen taikka hänellä oli siihen oikeus KuEL-lain, VaEL-lain tai KiEL-lain julkisten alojen eläk-

keiden laukaisusäännösten perusteella ja muut 2 momentissa ja 9 §:ssä mainitut edellytykset täyttyvät.

9 §

Palvelussuhteen yhdenjaksoisuusedellytys

Julkisten alojen eläkelain mukainen palvelussuhteen yhdenjaksoisuus määräytyy KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain osalta lakikohtaisesti julkisten alojen eläkelain voimaantuloon saakka, siten, että palvelussuhde on yhdenjaksoinen, jos:

1) se täyttää 31 päivään joulukuuta 2004 saakka KuEL-lain, VaEL-lain tai KiEL-lain sekä niiden voimaanpanosta annettujen lakien yhdenjaksoisuutta koskevat vaatimukset; ja

2) työntekijällä on 1 päivästä tammikuuta 2005 lukien KuEL-lain, VaEL-lain tai KiEL-lain alaisia työansioita vähintään 6 000 euroa jokaisena kalenterivuotena ennen eläketapahtumavuotta; rahamäärä vastaa julkisten alojen eläkelain 3 §:n 12 kohdassa mainittua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004 ja sitä tarkistetaan vuosittain; jos mainittu ansiovaatimus ei kaikkina vuosina täyty, edellytetään, että KuEL-lain, VaEL-lain taikka KiEL-lain alainen palvelus on jatkunut yhdenjaksoisesti 1 päivästä tammikuuta 2005 siten, että kunkin lain alaisen palvelussuhteen päättyessä seuraava saman lain alainen palvelussuhde alkaa päättymispäivää seuraavana päivänä.

Julkisten alojen eläkelain voimaantulon jälkeen palvelussuhteen yhdenjaksoisuuden säilyminen tarkastellaan edelleen erikseen KuEL-lain soveltamisen piiriin kuuluneiden palvelussuhteiden, VaEL-lain soveltamisen piiriin kuuluneiden palvelussuhteiden sekä evankelis-luterilaisen kirkon ja Kansaneläkelaitoksen palveluksen perusteella. Kunkin eri työnantajan piiriin kuuluvan palvelussuhteen on erikseen täytettävä 1 momentin 2 kohdan vuosiansioedellytys. Jos mainittu ansiovaatimus ei kaikkina vuosina täyty, edellytetään, että edellä mainitut palvelussuhteet jatkuvat yhdenjaksoisesti 1 päivästä tammikuuta 2017 eläketapahtumaan saakka.

10 §

Ammatillisen eläkeiän tai eroamisiän piiriin kuuluvan oikeus osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen

Ammatillisen eläkeiän 6 §:n mukaan säilyttäneellä tai 7 §:n mukaisen eroamisiän piiriin kuuluvalla työntekijällä ei ole oikeutta osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen, jos hän on täyttänyt ammatillisen eläkeiän tai eroamisiän, mutta ei vielä ole täyttänyt julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä tarkoitettua alinta vanhuuseläkeikää.

11 §

Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen määrä ajalta ennen vuotta 1995

Jos ennen vuotta 1960 syntynyt työntekijä jää osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle ennen 65 vuoden iän täyttämistä, hänen osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeensä määrä ajalta ennen vuotta 1995 määräytyy 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jos ennen vuotta 1960 syntyneelle työntekijälle on määrätty 5 §:ssä tarkoitettu henkilökohtainen eläkeikä tai 6 §:ssä tarkoitettu ammatillinen eläkeikä tai hän kuuluu 7 §:ssä tarkoitetun eroamisiän piiriin ja hän jää osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle ennen sen täyttämistä, hänen osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeensä määrä ajalta ennen vuotta 1995 määräytyy 8 §:n 1 momentin mukaisesti.

Jos vuonna 1960 tai sen jälkeen syntynyt työntekijä, jolla ei ole 6 §:ssä tarkoitettua ammatillista eläkeikää ja joka ei kuulu 7 §:ssä tarkoitetun eroamisiän piiriin, jää osittaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle ennen julkisten alojen eläkelain 10 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitetun alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä, hänen osittainen varhennettu van-

huuseläkkeensä karttuu ajalta ennen vuotta 1995 1/6 prosenttia kuukaudessa edellyttäen, että palvelussuhde on alkanut ennen 1 päivää tammikuuta 1993.

12 §

Eläke osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen jälkeen

Jos työntekijän palvelussuhteet osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä ollessa täyttävät 9 §:n yhdenjaksoisuuden edellytykset 5—7 §:ssä tarkoitettuun eläkeikään tai eroamisikään saakka tai hän tulee palvelussuhteen jatkuessa työkyvyttömäksi työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen saamisen edellyttämällä tavalla, hänellä on oikeus 8 §:ssä säädettyyn lisäeläkeosuuteen julkisten alojen eläkelain 18 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisessa eläkeosuudessa.

Jos vuonna 1960 tai sen jälkeen syntyneen työntekijän, jolla ei ole 6 §:ssä tarkoitettua ammatillista eläkeikää ja joka ei kuulu 7 §:ssä tarkoitetun eroamisiän piiriin, palvelussuhteet osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä ollessa täyttävät 9 §:n yhdenjaksoisuuden edellytykset julkisten alojen eläkelain 10 §:n 2 ja 3 momenteissa tarkoitettuun alimpaan vanhuuseläkeikään saakka tai hän tulee palvelussuhteen jatkuessa työkyvyttömäksi työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen saamiseen edellyttämällä tavalla, hänellä on oikeus 8 §:ssä säädettyyn lisäeläkeosuuteen julkisten alojen eläkelain 18 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisessa eläkeosuudessa.

13 §

17 vuoden ikärajan soveltaminen

Julkisten alojen eläkelain 5 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädettyä 17 vuoden ikärajaa sovelletaan vuoden 1999 jälkeen syntyneen työntekijän työansioihin, jotka on ansaittu julkisten alojen eläkelain voimaantultua.

14 §

Ammatillisen eläkeiän valinneen tai eroamisiän piiriin kuuluvan työntekijän tulevan ajan pääteikä ja muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 83 §:ssä säädetään, sellaisen työntekijän osalta, joka on säilyttänyt oikeuden 6 §:n mukaiseen ammatilliseen eläkeikään tai 7 §:n mukaiseen eroamisikään, joka on alhaisempi kuin julkisten alojen eläkelain 10 §:n mukainen alin vanhuuseläkeikä, otetaan eläkkeeseen oikeuttavana aikana huomioon julkisten alojen eläkelain 83 §:ssä tarkoitettu tuleva aika edellä tarkoitettuun alhaisempaan eläkeikään saakka. Työkyvyttömyyseläke ja työuraeläke muuttuvat vanhuuseläkkeeksi ja osatyökyvyttömyyseläke täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi edellä tarkoitetun ammatillisen eläkeiän tai eroamisiän täyttämistä seuraavan kuukauden alussa. Työntekijällä on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen tai työuraeläkkeen aikana tehdyn työn perusteella eläkkeeseen hakemuksesta edellä tarkoitetussa alhaisemmassa eläkeiässä edellyttäen, että kyseinen palvelus on päättynyt.

15 §

Lykkäyskorotus

Vuonna 1948 ja sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 68 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 68 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

Vuonna 1949—1953 syntyneelle työntekijälle lasketaan julkisten alojen eläkelain 12 ja 16 §:ssä tarkoitettu lykkäyskorotus 1 päivästä tammikuuta 2017 alkaen.

Vuonna 1939 ja sitä ennen syntyneen työntekijän vanhuuseläkettä lykättäessä eläkettä korotetaan 0,6 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa lykätään myöhemmäksi 65 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Lykkäyskorotus lasketaan 65 vuoden iän täyttämiskuukauden loppuun mennessä ansaitusta eläkkeestä.

16 §

Siirtymäajan korotettu karttuma

Vuoden 2025 loppuun eläkettä karttuu työansioista 1,7 prosenttia vuodessa 53 vuoden iän täyttämistä seuraavan kalenterikuukauden alusta sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta, jos työntekijä ei saa maatalousyrittäjien luopumistuesta annetun lain (1293/1994) tai maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta annetun lain (612/2006) mukaista luopumistukea tai muuta omaan työskentelyyn perustuvaa työeläkelakien mukaista etuutta kuin osa-aikaeläkettä tai osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Jos karttumisprosentti muuttuu kalenterivuoden aikana, vuoden karttumisprosentti saadaan laskemalla kuukautta kohden laskettujen karttumisprosenttien keskiarvo kuukausilta vuoden alusta vuoden loppuun, enintään kuitenkin eläkkeen alkamiseen ja kertomalla tämä luvulla 12.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee myös työntekijää, joka työskentelee toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa 53 vuotta täytettyään. Tällöin teoreettiseen eläkkeeseen lisätään 1,7 karttumisprosentin ja 1,5 karttumisprosentin erotuksen perusteella laskettu erillinen lisä. Erillinen lisä lasketaan Suomessa ansaittujen työansioiden perusteella.

Vuoden 2025 loppuun saakka työntekijän eläkemaksu on 53 vuoden täyttämistä seuraavan kuukauden alusta sen kuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 63 vuotta, työntekijän eläkelain 153 §:ssä tarkoitettu työntekijän työeläkevakuutusmaksu lisättynä 1,5 prosenttiyksiköllä.

17 §

Osa-aikaeläke

Ennen vuotta 1956 syntyneen työntekijän 1 päivänä tammikuuta 2017 tai sitä ennen alkaneeseen osa-aikaeläkkeeseen sovelletaan 31 päivänä joulukuuta 2016 voimassa olleita säännöksiä ja osa-aikaelätettä saavan lesken leskeneläkkeen vähentämiseen sovelletaan KuEL-lain 90 §:ää ja VaEL-lain 88 §:ää, sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2016. Lisäksi osa-aikaeläkkeen jälkeiseen muuhun eläkkeeseen sovelletaan KuEL-lain 15 §:n 5 momenttia ja 16 §:ää sekä VaEL-lain 22 ja 23 §:ää, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2016. Osa-aikaeläkkeen rinnalla tehdyn osa-aikatyön kunkin vuoden työansioista karttuu eläkettä siten kuin julkisten alojen eläkelain 81 §:ssä ja tämän lain 16 §:ssä säädetään. Jos osa-aikaeläke on lakkautettuna yhdenjaksoisesti yli kuuden kuukauden ajan, työntekijällä ei ole enää oikeutta osa-aikaeläkkeeseen.

18 §

Työeläkeote tavoite-eläkeiästä

Vuonna 1954—1958 syntyneille työntekijöille lähetetään julkisten alojen eläkelain 115 §:n mukainen työeläkeote vuonna 2017.

19 §

Vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäivien jälkeen

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelaissa säädetään, ennen vuotta 1958 syntyneen työntekijän, joka saa työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:ssä tarkoitetun lisäpäiväoikeuden perusteella, oikeuteen jäädä varhennusvähennyksellä vähentämättömälle vanhuuseläkkeelle sovelletaan KuEL-lain 13 §:n 3 momenttia sekä VaEL-lain 8 §:n 2 momenttia, 10 §:n 3 momenttia ja 11 §:n 1 momenttia sellaisina kuin ne olivat voimassa 31 päivänä joulukuuta 2012.

20 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Alin vanhuuseläkeikä, osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja ja työuraeläkkeen alaikäraja vahvistetaan julkisten alojen eläkelain 95 §:n ja työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain (69/2016) 83 §:n mukaisesti ensimmäisen kerran vuonna 1965 syntyneille työntekijöille vuodelle 2027.

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 95 §:n 2 momentissa säädetään, työkyvyttömyyden alkaessa ennen vuotta 2027 vain työkyvyttömyyseläkkeen alkamiseen mennessä ansaittu eläke muunnetaan elinaikakertoimella.

21 §

Oikeus eläkkeeseen lisäeläkejärjestelyn eläkeiässä

Jos henkilöllä on työntekijän eläkelain muuttamisesta annetun lain voimaanpanolain (71/2016) 8 §:n tai työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 30 b §:n 2 momentin perusteella oikeus vanhuuseläkkeeseen julkisten alojen eläkelain 10 §:ssä säädettyä alinta vanhuuseläkeikää alemmassa iässä, on hänellä oikeus samasta ajankohdasta myös julkisten alojen eläkelain mukaiseen eläkkeeseen. Tällöin julkisten alojen eläkelain mukaista eläkettä vähennetään 0,4 prosenttia jokaiselta kuukaudelta, jolta eläkkeen alkamisaikaa varhennetaan ennen työntekijän alimman vanhuuseläkeiän täyttämistä seuraavan kuukauden alkua. Tarkemmat säännökset julkisten alojen eläkelain mukaisen eläkkeen vähentämisestä annetaan sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

22 §

Varhennettu vanhuuseläke

Oikeus jäädä KuEL-lain, VaEL-lain ja KiEL-lain ja niiden voimaanpanosta annettujen lakien mukaiselle varhennetulle vanhuuseläkkeelle päättyy 1 päivänä tammikuuta 2017.

23 §

Kuntien eläkeneuvottelukunnan ja valtion eläkeneuvottelukunnan toimikausi

Julkisten alojen eläkelain 174 §:n mukainen kuntien eläkeneuvottelukunta ja 175 §:n mukainen valtion eläkeneuvottelukunta asetetaan ensimmäisen kerran vuonna 2017. Nykyisten neuvottelukuntien toimikausi päättyy vuoden 2016 lopussa.

24 §

Sotilaan oikeus vanhuuseläkkeeseen eläkkeeseen oikeuttavan ajan perusteella

Julkisten alojen eläkelain 101 §:ssä tarkoitetulla sotilaalla, jolla on tämän lain 4 §:n mukaan oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle ennen julkisten alojen eläkelain 102 §:n mukaista

sotilaan alinta vanhuuseläkeikää, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään vuosittain vuoden 2018 alusta lukien niin, että jos tämän lain voimaantullessa voimassa oleva oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle syntyy vuonna:

1) 2018, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään kolmella kuukaudella;
2) 2019, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään kuudella kuukaudella;
3) 2020, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään yhdeksällä kuukaudella;
4) 2021, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään vuodella;
5) 2022, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään vuodella ja kolmella kuukaudella;
6) 2023, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään vuodella ja kuudella kuukaudella;
7) 2024, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään vuodella ja yhdeksällä kuukaudella;
8) 2025 tai sen jälkeen, oikeutta jäädä vanhuuseläkkeelle myöhennetään kahdella vuodella.

25 §

Sotilaan oikeus vanhuuseläkkeeseen iän ja eläkkeeseen oikeuttavan ajan perusteella

Sotilaalla, jonka eroamisikä on korkeampi kuin 55 vuotta ja joka on puolustusvoimien pääinsinöörin, sotilasyli-insinöörin, puolustusvoimien ylilääkärin, sotilasylilääkärin, kenttäpiispan, sotilaspapin, erikoisupseerin tai aliupseerin taikka rajavartiolaitoksen erikoisupseerin, rajavartijan tai merivartijan sotilasvirassa, on oikeus jäädä julkisten alojen eläkelain mukaiselle vanhuuseläkkeelle, jos:

1) hän on palveluksen päättyessä täyttänyt 2 momentissa säädetyn iän;
2) hänellä on vuoteen 2020 mennessä vähintään 30 kalenterivuoden tai vuodesta 2021 lukien vähintään 31 kalenterivuoden aikana julkisten alojen eläkelain 101 §:ssä tarkoitetuissa sotilasviroissa tai tehtävissä eläkkeeseen oikeuttavia ansioita vähintään 12000 euroa vuodessa; ja
3) julkisten alojen eläkelain 104 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyt, eläkkeen perusteena olevia työansioita koskevat edellytykset täyttyvät.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu syntymävuoden mukaan määräytyvä ikä on:

1) vuonna 1962 tai sitä ennen syntyneellä 55 vuotta;
2) vuonna 1963 syntyneellä 55 vuotta ja 3 kuukautta;
3) vuonna 1964 syntyneellä 55 vuotta ja 6 kuukautta;
4) vuonna 1965 syntyneellä 55 vuotta ja 9 kuukautta;
5) vuonna 1966 syntyneellä 56 vuotta;
6) vuonna 1967 syntyneellä 56 vuotta ja 3 kuukautta;
7) vuonna 1968 syntyneellä 56 vuotta ja 6 kuukautta;
8) vuonna 1969 syntyneellä 56 vuotta ja 9 kuukautta;
9) vuonna 1970 tai sen jälkeen syntyneellä 57 vuotta.

Rahamäärä, joka mainitaan 1 momentissa vastaa julkisten alojen eläkelain 3 §:n 12 kohdassa mainittua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004 ja sitä tarkistetaan vuosittain.

26 §

Eräiden sotilaiden tulevan ajan pääteikä ja vanhuuseläke työkyvyttömyyseläkkeen jälkeen

Sen estämättä, mitä julkisten alojen eläkelain 83 §:ssä säädetään, tämän lain 24 ja 25 §:ssä tarkoitetun sotilaan työkyvyttömyyseläkettä määrättäessä eläkkeeseen oikeuttaa aika sen vuoden alusta, jona sotilas on tullut työkyvyttömäksi, sen kalenterikuukauden loppuun, jona sotilas täyttää eroamisikänsä. Edellä tarkoitettu työkyvyttömyyseläke

muuttuu vanhuuseläkkeeksi ja osatyökyvyttömyyseläke täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruiseksi vanhuuseläkkeeksi eroamisiän täyttämistä seuraavan kuukauden alussa. Sotilaalla on oikeus työkyvyttömyyseläkkeen aikana ansaittuun eläkkeeseen eroamisiän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta edellyttäen, että kyseinen palvelus on päättynyt.

27 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2017.

Helsingissä 29 päivänä tammikuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Mäntylä

JULKAISIJA: OIKEUSMINISTERIÖ ISSN 1455-8904